

ХЕРСОНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет міжнародних економічних відносин, управління і бізнесу
Кафедра фінансів, обліку та оподаткування

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА БАКАЛАВРА

на тему: **ГЛОБАЛЬНІ ТРЕНДИ РОЗВИТКУ СВІТОВОГО РИНКУ
ЕЛЕКТРИЧНИХ АВТОМОБІЛІВ ТА МІСЦЕ УКРАЇНИ
НА ЦЬОМУ РИНКУ**
(на матеріалах ПАТ «РІВНЕ–АВТО»)

**GLOBAL TRENDS IN THE GLOBAL ELECTRIC CAR MARKET
DEVELOPMENT AND UKRAINE'S POSITION IN THIS MARKET**
(on the materials of PJSC «RIVNE-AUTO»)

Виконала: здобувач першого (бакалаврського) рівня
вищої освіти групи 4МЕВ
спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини»
освітньо-професійної програми
«Міжнародний бізнес»

Дробот А.С.
(прізвище та ініціали)
Керівник: Хомутенко Л. І.
(прізвище та ініціали)

ХЕРСОНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет міжнародних економічних відносин, управління і бізнесу
Кафедра фінансів, обліку та оподаткування
Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)
Спеціальність 292 «Міжнародні економічні відносини»
Освітньо-професійна програма «Міжнародний бізнес»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри, д.е.н., професор
_____ Лариса СІДЕЛЬНИКОВА
«15» 01 2025 року

З А В Д А Н Н Я НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ БАКАЛАВРА

_____ Дробот Анастасії Сергіївни

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи Глобальні тренди розвитку світового ринку електричних автомобілів та місце України на цьому ринку (на матеріалах ПАТ «РІВНЕ–АВТО»)

керівник роботи Хомутенко Людмила Іванівна, к.е.н, доцент

(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затверджені наказом закладу вищої освіти від «14» січня 2025 року № 31-с

2. Строк подання роботи здобувачем 20 червня 2025 року

3. Вихідні дані до роботи Законодавчі та нормативні документи, підручники, навчальні посібники, періодичні видання, звітність ПАТ «РІВНЕ–АВТО».

4. Зміст кваліфікаційної роботи бакалавра (перелік питань, які потрібно розробити) Теоретичні аспекти розвитку ринку електричних автомобілів. Аналіз (дослідження) глобальних та національних тенденцій розвитку ринку електромобілів. Перспективи участі України у глобальному ринку електромобілів.

5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень)

Робота містить 5 рисунків та 12 таблиць

6. Консультанти розділів роботи

Розділ	Ім'я, прізвище та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
Консультант з написання I-III розділів	Людмила ХОМУТЕНКО, доцент	15.01.2025	22.05.2025
Консультант з нормоконтролю	Олена НОВОСЬОЛОВА, доцент	15.01.2025	05.06.2025

7. Дата видачі завдання 15.01.2024 рік

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів кваліфікаційної роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1.	Огляд літературних джерел з теми	15.01.25-22.01.25	виконано
2.	Складання і затвердження плану роботи	23.01.25-30.01.25	виконано
3.	Написання 1 розділу	31.01.25-28.02.25	виконано
4.	Написання 2 розділу	03.03.25-31.03.25	виконано
5.	Написання 3 розділу	01.04.25-13.05.25	виконано
6.	Формулювання висновків за темою дослідження	14.05.25-22.05.25	виконано
7.	Оформлення роботи	23.05.25-05.06.25	виконано
8.	Надання роботи керівнику для перевірки та написання подання	06.06.25	виконано
9.	Подання роботи для перевірки у КСПНП	10.06.25	виконано
10.	Захист роботи в ЕК	20.06.25	

Здобувач _____ Анастасія ДРОБОТ
(підпис) (ім'я та прізвище)

Керівник роботи _____ Людмила ХОМУТЕНКО
(підпис) (ім'я та прізвище)

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ РИНКУ ЕЛЕКТРИЧНИХ АВТОМОБІЛІВ.....	6
1.1. Еволюція розвитку ринку електромобілів.....	6
1.2. Класифікація електромобілів та характеристика ключових технологій	19
1.3. Роль електромобілів у забезпеченні сталого розвитку та декарбонізації економіки.....	27
Висновки до розділу 1.....	33
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ (ДОСЛІДЖЕННЯ) ГЛОБАЛЬНИХ ТА НАЦІОНАЛЬНИХ ТЕНДЕНЦІЙ РОЗВИТКУ РИНКУ ЕЛЕКТРОМОБІЛІВ	36
2.1. Поточний стан та динаміка світового ринку електромобілів.....	36
2.2. Географія лідерства: аналіз політик, виробництва і попиту у провідних країнах	43
2.3. Стан ринку електромобілів в Україні та характеристика діяльності ПАТ «РІВНЕ–АВТО»	50
Висновки до розділу 2.....	60
РОЗДІЛ 3. ПЕРСПЕКТИВИ УЧАСТІ УКРАЇНИ У ГЛОБАЛЬНОМУ РИНКУ ЕЛЕКТРОМОБІЛІВ	64
3.1. Шляхи інтеграції України до світових тенденцій електромобільного ринку.....	64
3.2. Рекомендації щодо стимулювання розвитку ринку електромобілів в Україні.....	71
Висновки до розділу 3.....	78
ВИСНОВКИ.....	81
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	84
ДОДАТКИ.....	89

РЕФЕРАТ

Кваліфікаційна робота на тему: «Глобальні тренди розвитку світового ринку електричних автомобілів та місце України на цьому ринку (на прикладі ПАТ «РІВНЕ–АВТО») містить 85 сторінок основного тексту, 12 таблиць, 5 ілюстративних матеріали, 2 додатка і 41 джерело.

Метою дослідження є аналіз світового ринку електромобілів, виявлення ключових тенденцій і формування рекомендацій щодо інтеграції України до глобального EV-процесу на прикладі ПАТ «РІВНЕ–АВТО».

Об'єктом дослідження є глобальні та національні ринки електромобілів, предметом – чинники, що впливають на їхній розвиток.

Методи: системний аналіз, статистичне моделювання, графічний і порівняльний аналіз, SWOT-аналіз, експертне оцінювання.

Новизна роботи полягає в розробці прикладної моделі адаптації українського підприємства до світових EV-трендів.

Рекомендації можуть бути використані для формування державної політики в EV-сфері, залучення інвестицій та вдосконалення роботи автодилерів.

Практичне значення доведено на прикладі ПАТ «РІВНЕ–АВТО» шляхом пропозицій щодо сервісу, trade-in, інфраструктури та співпраці.

Можливі подальші дослідження – у сфері ланцюгів постачання, екологічної ефективності та прогнозування EV-ринку.

Ключові слова: електромобіль, світовий ринок, декарбонізація, ПАТ «РІВНЕ–АВТО», міжнародна інтеграція, інфраструктура, стратегія.

ABSTRACT

The bachelor's thesis titled: "Global Trends in the Development of the Electric Vehicle Market and Ukraine's Position on It (Based on PJSC 'Rivne-Avto' Case)" consists of 85 pages of main text, 12 tables, 5 visual materials, 2 appendices, and 41 references.

The goal is to analyze the global EV market, identify key trends, and develop recommendations for Ukraine's integration into the global EV process using PJSC "Rivne-Avto" as a case study.

The object of the study is the global and national electric vehicle markets; the subject is the factors influencing their development.

Methods include systems analysis, statistical modeling, graphical and comparative methods, SWOT analysis, and expert evaluation.

The novelty lies in creating an applied model of adaptation for a Ukrainian company to align with global EV trends.

The recommendations may be used to shape national EV policy, attract investment, and enhance the performance of car dealerships.

Practical value is demonstrated through proposals for service improvement, trade-in programs, infrastructure expansion, and partnerships at PJSC "Rivne-Avto."

Further research directions include supply chains, environmental efficiency, and EV market forecasting.

Keywords: electric vehicle, global market, decarbonization, PJSC "Rivne-Avto", international integration, infrastructure, strategy.

ВСТУП

Актуальність теми. На початку XXI століття світова економіка зіштовхується із тими проблемами, що безпосередньо трансформують сталі принципи роботи всієї транспортної сфери. Автомобільна індустрія трансформується до сталого розвитку. Це відбувається у зв'язку з глобальними тенденціями, такими як кліматичні зміни, вичерпність ресурсів і екологічні катастрофи. Електричні автомобілі (електромобілі, EV) є екологічно безпечним, а також енергоефективним та інноваційним видом транспорту. У цьому контексті вони здатні стати основою «зеленої» економіки майбутнього і посідають ключове місце.

Швидкий розвиток глобального ринку електрокарів засвідчують великі вкладення передових держав у виготовлення, мережу зарядок і заохочення інтересу покупців через систему допомог та дотацій. Для країн, що розвиваються, адаптація цих технологій є ключовою для поліпшення якості повітря, скорочення витрат на імпорт нафтопродуктів та зниження енергетичної залежності. Україна не має права ігнорувати ці процеси, оскільки є частиною світового економічного середовища, державою, яка проголошує євроінтеграцію й екомодернізацію. Актуальність дослідження посилюється через зростання значення електромобілів, тому потрібен системний науковий погляд для дослідження і міжнародного досвіду, і українських реалій, як одного зі шляхів досягнення цілей сталого розвитку Організації Об'єднаних Націй (далі – ООН) та узгодження українських проєктів з екологічними нормами Європейського Союзу (далі – ЄС).

Метою роботи є дослідження сучасних тенденцій розвитку світового ринку електричних автомобілів та визначення перспектив і місця України на цьому ринку.

Для досягнення мети поставлено такі завдання:

- дослідити теоретичні засади функціонування та розвитку ринку електромобілів;

- проаналізувати ключові глобальні тенденції та політики провідних країн світу;
- охарактеризувати стан ринку електромобілів в Україні;
- розглянути діяльність Публічне акціонерне товариство «РІВНЕ–АВТО» (далі – ПАТ «РІВНЕ–АВТО») у контексті розвитку електромобільного напрямку;
- розробити пропозиції щодо інтеграції України у глобальні електромобільні процеси.

Об'єктом дослідження є ринок електричних автомобілів як складова глобальної транспортної системи.

Предметом дослідження є теоретико-методичні засади, економічні механізми функціонування і розвитку світового та національного ринків електромобілів, їхні тенденції та інструменти державного регулювання.

Методи дослідження. Для досягнення поставленої мети й виконання завдань було використано низку загальнонаукових і спеціальних методів, а саме:

- методи індукції та дедукції – для розгляду поняття «електромобільний ринок» та його складових;
- спостереження й узагальнення – для дослідження сучасного стану світового та українського ринків електромобілів;
- статистичний та графічний методи – для аналізу динаміки та структурних змін на ринку електромобілів;
- системний підхід та причинно-наслідковий метод – для виявлення взаємозв'язків між факторами, що впливають на розвиток ринку, та формування рекомендацій;
- аналізу та синтезу – для узагальнення теоретичних положень та розробки практичних пропозицій.

Структура роботи. Виходячи з мети і завдань дослідження, структура роботи включає три розділи:

– перший розділ присвячено теоретичним засадам функціонування та розвитку ринку електромобілів. проведено дослідження його еволюції та сутності в контексті глобальних екологічних та енергетичних викликів.

– у другому розділі досліджено сучасний стан світового та національного ринків електромобілів. проаналізовано ключові глобальні тенденції, політики провідних країн світу, а також охарактеризовано український ринок, включаючи діяльність ПАТ «РІВНЕ–АВТО» та його адаптацію до нових вимог.

– у третьому розділі розроблено пропозиції щодо стимулювання розвитку ринку електромобілів в Україні та її інтеграції у глобальні електромобільні процеси, а також висвітлено проблеми та виклики, що потребують вирішення.

Характеристика суб'єкта дослідження. У контексті практичної реалізації положень роботи було розглянуто діяльність ПАТ «РІВНЕ–АВТО», що бере участь в імпорті, обслуговуванні та популяризації електротранспорту на регіональному рівні, демонструючи перші кроки у напрямку адаптації до нових вимог ринку електромобільності.

Огляд джерел, що використані в роботі. В роботі використані законодавчі та нормативні документи України, статистичні дані міжнародних організацій (IEA, BloombergNEF, Eurostat), аналітичні звіти, наукові публікації, періодична література, Інтернет-ресурси, а також практичні матеріали, зібрані під час проходження переддипломної практики в ПАТ «РІВНЕ–АВТО».

Структура роботи відповідає вимогам освітньо–професійної програми та складається з трьох розділів: теоретичного, аналітичного та рекомендаційного, що логічно пов'язані між собою.